

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ДІЛОВА УКРАЇНСЬКА МОВА

Галузь знань	06 «Журналістика»
Шифр та назва спеціальності	061 «Журналістика»
Назва освітньо-професійної програми	Реклама та зв'язки з громадськістю
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Факультет	Бізнесу та соціальних комунікацій
Кафедра	Лінгводидактики та іноземних мов
Статус навчальної дисципліни	ОК5 ОПП «Реклама та зв'язки з громадськістю»
Форма навчання	Денна, заочна

Викладачі

Московчук Наталя Миколаївна
moskovchuknata85@gmail.com

Рабецька Надія Леонідівна
<mailto:nadezhdarabetskaya75@gmail.com>

Кандидат педагогічних наук, доцент кафедри лінгводидактики та іноземних мов

Кандидат педагогічних наук, доцент кафедри лінгводидактики та іноземних мов

Загальна інформація про дисципліну

Анотація до дисципліни

Навчальна дисципліна «Ділова українська мова» є дисципліною практичного циклу підготовки студентів першого рівня вищої освіти (бакалаврського). Метою нормативної дисципліни є усвідомлення системи української мови і розкриття особливостей її функціонування в межах професійного спілкування. Основні завдання дисципліни: формування

	національно-мовної особистості на основі професійно орієнтованих комунікативних мовленнєвих компетенцій (лінгвістичних, соціолінгвістичних і прагматичних) для забезпечення ефективного спілкування у професійному середовищі.
Мета дисципліни	Метою викладання навчальної дисципліни “Ділова українська мова” є: – формування комунікативної компетентності студентів; – набуття комунікативного досвіду, що сприяє розвитку креативних здібностей студентів та спонукає до самореалізації фахівців, активізує пізнавальні інтереси, реалізує евристичні здібності як визначальні для формування професійної майстерності та конкурентоздатності сучасного фахівця; – вироблення навичок оптимальної мовленнєвої поведінки у професійній царині: вплив на співрозмовника за допомогою вмілого використання різноманітних мовних засобів, оволодіння культурою монологу, діалогу та полілогу; сприйняття й відтворення фахових текстів, засвоєння лексики й термінології соціально-гуманітарного фаху, вибір комунікативно виправданих мовних засобів, послуговування різними типами словників.
Компетентності, формуванню яких сприяє дисципліна	ЗК10. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії. ЗК13. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності).
Результати навчання	ПРН-2. Застосовувати норми та правила професійного спілкування українською мовою.
Обсяг дисципліни	Загальний обсяг дисципліни: 4 кредити ЄКТС (120 годин). Для денної форми навчання: практичні заняття – 44 години, самостійна робота – 76 годин.
Форма підсумкового контролю	Залік
Терміни викладання дисципліни	Дисципліна викладається у 1-му семестрі

Програма дисципліни

Тема 1.	<i>Основи професійного спілкування: законодавчий, нормативний та стильовий аспекти.</i>
	<p>1.1. Поняття національної та літературної мови. Мова професійного спілкування як функціональний різновид української літературної мови. Мовна, мовленнєва, комунікативна компетенції . Мовні норми. Мовне законодавство та мовна політика в Україні.</p> <p>1.2. Основи культури української мови. Мова й культура мовлення в житті професійного комунікатора. Комунікативні ознаки культури мови. Комунікативна професіограма фахівця. Словники у професійному мовленні. Мовний, мовленнєвий, спілкувальний етикет.</p> <p>1.3. Стилї сучасної української літературної мови у професійному спілкуванні. Функціональні стилі української мови та сфера їх застосування. Основні ознаки функціональних стилів. Професійна сфера як інтеграція офіційно-ділового, наукового й розмовного</p>

	стилів. Текст як форма реалізації мовнопрофесійної діяльності.
Тема 2.	<p style="text-align: center;"><i>Професійна комунікація</i></p> <p>2.1. Спілкування й комунікація. Функції спілкування. Види, типи й форми професійного спілкування. Основні закони спілкування. Стратегії спілкування. Невербальні компоненти спілкування. Гендерні аспекти спілкування.</p> <p>2.2. Публічний виступ як важливий засіб комунікації переконання. Мистецтво аргументації. Мовні засоби переконування. Комунікативні вимоги до мовної поведінки під час публічного виступу. Види публічного мовлення. Презентація як різновид публічного мовлення. Культура сприймання публічного виступу. Уміння ставити запитання, уміння слухати. Особливості усного фахового спілкування. Індивідуальні та колективні форми фахового спілкування.</p>
Тема 3.	<p style="text-align: center;"><i>Ділові папери як складова професійного дискурсу</i></p> <p>3.1. Класифікація документів. Національний стандарт України. Склад реквізитів документів. Вимоги до змісту та розташування реквізитів. Вимоги до бланків документів. Оформлювання сторінки. Вимоги до тексту документа.</p> <p>3.2. Документація з кадрово-контрактних питань. Довідково-інформаційні документи. Етикет службового листування.</p>
Тема 4.	<p style="text-align: center;"><i>Наукова фахова комунікація</i></p> <p>4.1. Українська термінологія в професійному спілкуванні. Історія й сучасні проблеми української термінології. Термін та його ознаки. Термінологія як система. Загальнонаукова, міжгалузева й вузькоспеціальна термінологія. Термінологія фаху. Способи творення термінів фаху. Нормування, кодифікація й стандартизація термінів. Українські електронні термінологічні словники.</p> <p>4.2. Науковий стиль і його засоби у професійному спілкуванні. Особливості наукового тексту й професійного наукового викладу думки. Мовні засоби наукового стилю. Оформлювання результатів наукової діяльності. Науковий етикет фаху.</p> <p>4.3. Проблеми перекладу й редагування фахових наукових текстів. Суть і види перекладу. Буквальний, адекватний, реферативний, анотаційний переклад. Типові помилки під час перекладу наукових текстів українською. Вибір синоніма під час перекладу. Переклад термінів. Особливості редагування наукового тексту. Помилки у змісті й будові висловлювань.</p>

Список рекомендованих джерел

1. Авраменко О.О., Яковенко Л.В., Шийка В.Я. Ділове спілкування: навчальний посібник / за наук. ред. О.О. Авраменко. Івано-Франківськ : ЛілеяНВ, 2015. 160 с. URL : http://umo.edu.ua/images/content/depozitar/avichki_pracevlasht/dilove_spilkuv_1.pdf
2. Брус М. П. Українське ділове мовлення : навчальний посібник для студентів економічних спеціальностей. Третє доповнене видання. Івано-Франківськ : Тіповіт, 2014. 306 с. URL : <http://194.44.152.155/elib/local/1961.pdf>
3. Шевчук С. Українська мова за професійним спрямуванням : підручник. Київ : Алерта, 2023. 536 с.
4. Український правопис / Нац. акад. наук України ; ред. Є. І. Мазніченко, В. Є. Македон, С. В. Шарбанова. – Київ : Наукова думка, 2019. – 390, [1] с.
5. Семенов О. М. Культура наукової української мови : навч. посібник. Київ : «Академвидав», 2010. 213 с.

Інформація про консультації

Щовівторка у вересні-грудні 2023 року з 11⁵⁰ до 13¹⁰ год., ауд. 201 – доц. Московчук Н. М.
Щоп'ятниці у вересні-грудні 2023 року з 11⁰⁰ до 12⁰⁰ – доц. Рабецька Н. Л.

Загальна схема оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала ЄКТС	Оцінка за національною шкалою		Нарахування балів	Бали нараховуються таким чином:
		для іспиту	для заліку		
90-100	A	Відмінно	зараховано	Нарахування балів	Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за 100-бальною шкалою і становить: за поточну успішність (участь у практичних заняттях, виконання практичних завдань та контрольних робіт) – до 60 балів, за результати екзамену – до 40 балів.
82-89	B	Добре			
74-81	C				
64-73	D				
60-63	E	Задовільно			
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	Не зараховано з можливістю повторного складання		
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни		

Політика опанування дисципліни

Розподіл балів, що присвоюються студентам з навчальної дисципліни «Ділова українська мова», є сумою балів отриманих за усне опитування під час практичних занять, доповіді, презентації та творчі завдання, виконання комплексу вправ.

Відвідування: присутність на практичних заняттях та контрольних заходах (екзамен/залік) є обов'язковою.

Дотримання принципів академічної доброчесності: підготовка усіх завдань, письмових робіт і т. ін., що виконуються в межах дисципліни, здійснюється здобувачем вищої освіти самостійно, на засадах академічної доброчесності. Викладач має право для перевірки робіт застосовувати програму **Unicheck**.